

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie podejrzanego **M. Ł.**  
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej  
w dniu 30 listopada 2020r.  
zażalenia obrońcy z urzędu podejrzanego  
na zarządzenie Przewodniczącego IX Wydziału Karnego-Odwoławczego  
Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt IX Kz (...)  
w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji osobistej **M. Ł.**  
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 4 listopada 2019, sygn. akt IX Kz (...)

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1) utrzymać zaskarżone zarządzenie w mocy;**
- 2) przekazać do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. wniosek obrońcy o przywrócenie podejrzanemu terminu do wniesienia kasacji i pozostałe zawarte w zażaleniu wnioski do rozpoznania;**
- 3) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. M. , Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 442,90 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% podatku Vat, za sporządzenie środka odwoławczego w charakterze obrońcy z urzędu podejrzanego M. Ł..**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczącego IX Wydziału Karnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt IX Kz (...), odmówiono przyjęcia osobistej kasacji M. Ł. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 listopada 2019, sygn. akt IX Kz (...), z uwagi na złożenie kasacji po terminie. Tym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. utrzymał w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 19 września 2019 r., sygn. akt VIII K (...), w przedmiocie umorzenia postępowania prowadzonego przeciwko M. Ł. i o zastosowaniu wobec niego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia podejrzanego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Zarządzenie zostało zaskarżone przez obrońcę z urzędu podejrzanego w całości. W zażaleniu, które zostało przez obrońcę zatytułowane również jako wnioski o przywrócenie terminu oraz wnioski o przywrócenie terminu do wyznaczenia obrońcy z urzędu do sporządzenia kasacji lub opinii, sformułował on zarzut naruszenia prawa procesowego mającego wpływ na wynik toczącego się postępowania, t.j. obrazę art. 530 § 1 k.p.k. w zw. z art. 16 § 1 k.p.k. w zw. z art. 86 § 1 k.p.k. poprzez bezzasadne odmówienie przyjęcia kasacji podejrzanego M. Ł. ze względu na złożenie przez niego kasacji osobistej, tj. sporządzonej wbrew wymogom, o których mowa w art. 526 § 2 k.p.k., jak również po upływie terminu zawitego do złożenia kasacji, podczas gdy Sąd Okręgowy w W. pismem z dnia 4 listopada 2019 r. (k. 911) nie dopełnił obowiązku informacyjnego względem podejrzanego, co skutkowało brakiem otwarcia się terminu dla podejrzanego M. Ł. do złożenia kasacji, gdyż pouczenie (k. 911) wysłane podejrzanemu wraz z postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 listopada 2019 r. (k. 908-909) nie zawierało informacji o przysługującym mu uprawnieniu do wniesienia kasacji, terminu do jej wniesienia oraz pouczenia o przymusie adwokackim do wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a tym samym podejrzanym, na dzień wniesienia kasacji osobistej, nie miał wiedzy nt. swoich uprawnień w zakresie wniesienia kasacji oraz wymogów formalnych niezbędnych do spełnienia przy tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia, a tym samym ani niedotrzymanie terminu ani brak odpowiedniej formy zaskarżenia postanowienia, nastąpiło z przyczyn niezależnych od podejrzanego M. Ł..

W zażaleniu obrońca wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji dla podejrzanego M.Ł., gdyż nie miał on wiedzy o terminie do złożenia kasacji oraz terminu do ustanowienia dla podejrzanego obrońcy z urzędu. Następnie wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia poprzez przywrócenie terminu do złożenia wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu do wniesienia kasacji albo sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji, wyznaczenie podejrzanemu obrońcy w tym celu oraz przywrócenie podejrzanemu terminu do wniesienia kasacji.

Obrońca wniósł również o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej podejrzanemu z urzędu.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Zażalenie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. Prezes Sądu, do którego wniesiono kasację odmawia jej przyjęcia m.in. w razie wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 429 § 1 k.p.k. W badanej sprawie wystąpiły dwie przesłanki odmowy przyjęcia kasacji wymienione w art. 429 § 1 k.p.k. Kasacja została wniesiona przez osobę nieuprawnioną, gdyż zgodnie z art. 526 § 2 k.p.k., jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego albo Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym. Poza tym, kasacja została złożona po upływie 30-dniowego terminu do jej złożenia. W związku z tym ostatnim brakiem, nie było podstaw do wzywania podejrzanego do uzupełnienia braków formalnych kasacji poprzez jej sporządzenie i podpisanie przez podmiot wymieniony w art. 526 § 2 k.p.k.

Stwierdzone zaszłości nakazywały zatem wydanie zaskarżonego zarządzenia – tak jak o tym wprost stanowi przepis art. 530 § 2 k.p.k.

W zarzucie sformułowanym w zażaleniu obrońca wskazał argumenty, które zatem nie świadczą o zarzucanym przez niego naruszeniu przez Przewodniczącego IX Wydziału Karno-Odwoławczego Sądu Okręgowego w W. – przepisu art. 530 § 2 k.p.k. Nie sposób jednak w tym miejscu nie zauważyć, iż te argumenty mogą wszak doprowadzić do uchylenia zaskarżonego zarządzenia, a tak się stanie wówczas, gdy właściwy do rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu do złożenia kasacji sąd (a jest nim Sąd Okręgowy – art. 126 § 2 k.p.k.)

przywróci M.Ł. tenże termin do wniesienia kasacji. Te twierdzenia nie tylko przemawiają za potrzebą rozpoznania przez Sąd Okręgowy wniosku o przywrócenie podejrzanemu terminu do wniesienia kasacji oraz pozostałych sformułowanych w niniejszym zażaleniu wniosków, ale są – co do zasady – trafne. Przyznać należy bowiem rację obrońcy, że znajdujące się na k. 911 akt sprawy pouczenie dołączone do doręczanego mu odpisu postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 4 listopada 2019 r. nie było prawidłowe. Nie informowało go przecież (tak samo jak i jego obrońcy) o przysługującym mu jako podejrzanemu uprawnieniu do złożenia kasacji - od tegoż postanowienia. W orzecznictwie przyjmuje się, że uchybienie terminowi nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a więc takich których strona nie mogła usunąć, aby dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie, między innymi w sytuacji mylnego pouczenia uczestnika postępowania o prawie, terminie lub sposobie zaskarżenia czynności (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 15 czerwca 2011 r., II KZ 22/11, LEX nr 847149, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KK 122/12, OSNKW 2013, z. 1, poz. 9). Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 maja 2019 r., II KZ 12/19 (Lex nr 2694660), nie ulega wątpliwości, biorąc pod uwagę treść art. 16 § 2 k.p.k. w zw. z art. 16 § 1 k.p.k., że realizacja obowiązku stosownego pouczenia stanowić powinna dla stron gwarancję zabezpieczenia ich interesów. Zasada lojalności procesowej sądu, względem uczestników postępowania, wymaga poinformowania ich o przysługujących im uprawnieniach procesowych w taki sposób, który zapewniłby im realną możliwość skorzystania z nich.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.